

ERDIS | We know books
Angela **Baciu**

De la Toulouse-Lautrec
în port la Rotterdam

— *Interviuri cu* —

NORA IUGA

2014 – 2024

R o t o n d a

CARTIER

Cuprins

poem cu dedicație: cândva într-o piramidă.....5

I. pentru Nora

1. Ai uitat tot, Marquerite!	10
2. Gara de Nord seamăă atăt de bine cu târgul de oale din Sibiu	17
3. De la Toulouse-Lautrec în port la Rotterdam	26
4. nu-s decât un nor fardat	35
5. Mi-era rușine să mănânc la Capșa	41
6. O viață întreagă am urât înțelepciunea	48
7. Eu n-am băut niciodată absint	53
8. Oac, oac, orăcăia la mine brotacul... ..	56
9. Mai vorbim și mâine... ..	62

II. cărțile poștale ale Norei

<i>Dragul meu Nino,</i>	70
<i>Dragă Tibi,</i>	71
<i>Dragă Angi,</i>	72
<i>Dragă, cine vreau eu...</i>	73
<i>Dragă publicule,</i>	74

poem cu dedicație:

cândva într-o piramidă

„primul meu cititor
e Angela B.
stă în fotoliu
și mi-ascultă ultimele
fiindcă pe primele
le știe de mult
o inspir
fiecare pas al Angelei B.
încapă exact
în urma pasului meu

Angela B. e o pisică
mare și neagră
o panteră
venită din sudul îndepărtat
stă lângă mine și toarce
atunci îmi regizează
un spectacol de umbre și lumini
mă fac că nu știu
și continui

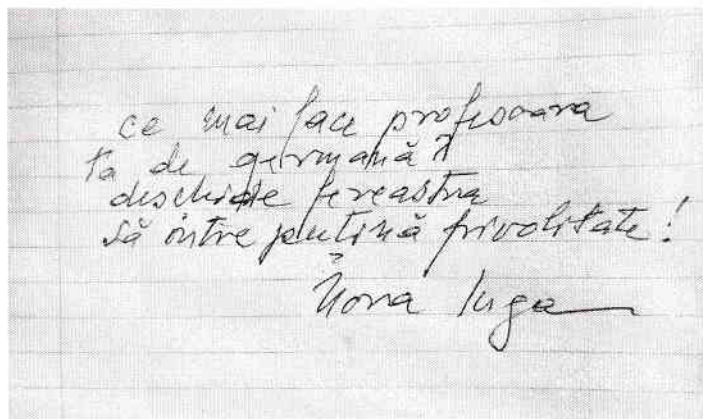
cap sau pajură
o fi dormit Angela cândva
într-o piramidă
sau într-o peșteră

din valea regilor
pe stradă trec acum
perechi fără rimă
fete compuse din două picioare
lungi cât obeliscul
din piața concordiei
peste care tronează
o lună pândită de-o oaie
și mâncată de-un țap
de unde frumoasa urare:
proțap!”

Nora IUGA

*(publicat în volumul „Fetița strigă-n pahar”,
Editura Nemira, 2023)*

motto:

LBRIS

We know
books

I. pentru Nora

Ai uitat tot, Marquerite!

- Acum, când am împlinit... 93 de ani, pentru mine e... duminică în fiecare zi.
- Dragă Angela, se pare că prietenia noastră nu se va sfârși decât odată cu plecarea mea definitivă.
- Mi-am devorat totdeauna prietenii până la dispariție, poate de aceea au dispărut și ei din viața mea definitiv.
- Cel mai bun prieten al meu rămâne **George Almosnino**...
- O, scriu mai mult ca oricând. Scriu în fiecare zi.
- Am fost față în față cu cea mai seducătoare clădire pe care am văzut-o vreodată...

Angela Baci: *Dragă Nora, e duminică și uite că stăm împreună la o cafea. Știu că nu prea suporti weekendurile, de câte ori mă întrebi în ce zi suntem, parcă e un făcut, îți răspund la fel: „E duminică”. Mirată, îmi răspunzi tot la fel, ca de fiecare dată: „Iar e duminică? Dar nu mai muncește nimeni?”. Cum arată duminicile tale... copil de duminică?*

Nora Iuga: Mama avea, mai ales când locuiam în Germania, unde tăticu era șef de orchestră la un local select, totdeauna un program special de duminică. Atunci se cânta doar „Café-konzert” și duminicile erau rezervate – în afara filmelor cu Shirley Temple ori cu Stan și Bran – serilor când luam împreună masa cu mama la localul unde cânta tăticu...

Din păcate, acum, când am împlinit... 93 de ani, pentru mine e... duminică în fiecare zi. Plimbările sunt de fiecare dată când ies la cumpărături, o jumătate de oră pe zi, mai degrabă tratament pentru picioare decât plimbare; sau cu tine și Tiberiu... și, firește, nesfârșitul televizor, unde urmăresc cu precădere filmele romantice franțuzești. Dar mai am o pasiune, tot mulțumită televizorului, meciurile Rapidului, care pentru mine sunt o nesfârșită relație familială.

Angela Baciu. Fotografie de Simona Andrei

A.B.: E tare bine în sufrageria ta cu toate cărțile de-a valma, manuscrise, poeme pe masa de lucru și pe scrin, cu decorațiuni de Crăciun, păpușa primită de la noi când ai împlinit 90 de ani, fotoliul lui Nino (din verde devenit maro) în care-ți odihnești cuvintele... măști, medicamente, pixuri, calendare cu pisici (îmi place să ți le cumpăr în fiecare an), teste COVID, diplome, o sticlă cu vin roșu, flori uscate, o pereche de mănuși, colierul de lemn, monede, papucii tăi negri, scrumiera în care scutură scrumul Tiberiu și iar poeme... și iar nu mă lași să îți fac ordine pe birou...

N.I.: Dragă Angela, se pare că prietenia noastră nu se va sfârși decât odată cu plecarea mea definitivă... am impresia că te simți

bine în atmosfera ultraintimă a ambientului meu de toate zilele... în care vechimea mobilelor împrumută respirația cărților și cărțile, o anumită boemă ușor extravagantă a spiritului.

Îți dai seama că nu-mi place să-mi faci ordine pe birou, fiindcă sectorul medicamentelor de pe masa mea de scris seamănă cu... un cartier de blocuri, unele foarte înalte, altele întinzându-se pe orizontală... care îmi populează cartierul interior, ținându-mi trează memoria echilibrului meu fizic și mental...

A.B.: Biblioteca ta seamănă cu tine, nu merge în rândul lumii, nu vrea să fie împlânzită, nu se satură de citit, nu se așază cronologic, nu se scutură de praf decât atunci când vrea ea... și sunt toți acolo: Silvia Plath, Dostoievski, Mazilescu, Mariana Marin... Ce a însemnat pentru tine prietenia literară? Vorbește-mi despre prietenii tăi de ieri... de azi...

N.I.: O, din lista ta foarte generoasă lipsesc multe nume de prieteni, care au contat enorm în devenirea mea... știi... Mi-am devorat totdeauna prietenii până la dispariție, poate de aceea au dispărut și ei din viața mea definitiv. Tu faci aici o listă aproximativă... dacă m-aș apuca s-o fac eu, ar lipsi poate unii din cei numiți de tine... știi, stabilitatea memoriei e cea mai dureroasă infirmitate... e un fel de a muri treptat...

A.B.: Doar am aruncat un ochi...

N.I.: O listă care poate fi confirmată, și totuși aș putea scoate din ea următoarele nume: Daniel Turcea, Leonid Dimov, Nina Cassian... și aș adăuga Constantin Abăluță, Gabriela Adameșteanu, Maria Banuș, Kafka, Aglaja Veteranyi, Adela Greceanu, Erich Maria Remarque, Arthur Rimbaud, Octavian Soviany, François Villon, Cehov, Paul Celan... dar cel mai bun prieten al meu rămâne George Almosnino...

Vai, Angi dragă, dacă m-aș apuca să vorbesc despre ei, mi-ar ieși pentru fiecare un roman... mai interesant ar fi să-mi facă cineva un portret după portretele caracterologice ale celor citați de mine.

Nora Iuga. Fotografie de Angela Baciu

Nu știu dacă între prietenia literară și cea bazată pe afinități spirituale sau afective este un garant sigur pentru o legătură durabilă...

A.B.: *Povestește-mi o întâmplare frumoasă din viața ta pe care nu vrei s-o uiți niciodată!*

N.I.: O, da, am cunoscut la Sibiu, când am fost profesoară de germană, un tânăr schizofrenic internat la Spitalul de psihiatrie din acel burg medieval, care mi-a hrănit toată nebunia poetică. Din primele replici schimbate am intrat brusc în registrul lui cognitiv și s-a creat între noi o relație care se petrecea într-o realitate ireală. După o săptămână – în care el era românul emigrat în Franța și eu